

Samenwerkingsprotocol op de beleidsterreinen Onderwijs, Cultuur en Wetenschap tussen Aruba, Curaçao, Sint Maarten en Nederland

Onderlinge regeling als bedoeld in artikel 38, eerste lid, van het Statuut voor het Koninkrijk der Nederlanden.

De partijen,

het land Aruba, te dezen vertegenwoordigd door de minister van Onderwijs, Wetenschap en Duurzame Ontwikkeling, de heer A. Lampe en de minister van Financiën, Economische Zaken en Cultuur van Aruba, mevrouw X. Ruiz-Maduro, hierna te noemen: Aruba

en

het land Curaçao, te dezen vertegenwoordigd door de minister van Onderwijs, Wetenschap, Cultuur en Sport, mevrouw M. Alcalá-Wallé, hierna te noemen: Curaçao

en

het land Sint Maarten, te dezen vertegenwoordigd door de minister van Onderwijs, Cultuur, Jeugd en Sport, de heer W. Smith, hierna te noemen: Sint Maarten

en

de Staat der Nederlanden, te dezen vertegenwoordigd door de minister van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap van Nederland, mevrouw I. van Engelshoven, hierna te noemen: Nederland

Gelet op:

De artikelen 36 en 38, eerste lid, van het Statuut voor het Koninkrijk der Nederlanden:

Overwegende:

- dat gelet op de unieke positie die het Koninkrijk der Nederlanden (hierna: Koninkrijk) in de wereld heeft - met vertegenwoordiging op zowel het Europese als het Amerikaanse continent - een meerwaarde bestaat om samen te werken op de terreinen van onderwijs, cultuur en wetenschap;
- dat Aruba, Curaçao, Sint Maarten en Nederland ieder verantwoordelijk zijn voor zijn eigen onderwijs- en wetenschapsstelsel en voor hun eigen cultuurbeleid;
- dat uitgangspunt bij de samenwerking de wederkerigheid tussen de verschillende entiteiten van het Koninkrijk is;
- dat bij deze samenwerking het vertrekpunt de twee pijlers zijn waarop het Koninkrijk in 1954 is gebouwd: steunend op eigen kracht, doch met de wil elkander bij te staan;
- dat de landen in het Koninkrijk zich bewust zijn van het belang van een goed functionerende kennissamenleving, om maatschappelijke uitdagingen zoals de mondialisering van economie en bedrijfsleven en de internationalisering van politieke besluitvorming en samenwerking te kunnen aangaan. Onderwijs, cultuur en wetenschap hebben een cruciale betekenis voor de kennissamenleving;
- dat onderwijs en cultuur van groot belang zijn voor de bevordering van de sociale cohesie in de samenleving, waarbij in het bijzonder de gelijke toegankelijkheid voor deelname een belangrijk uitgangspunt is. Het gaat daarbij om een continue verhoging van de kwaliteit van leven. De landen streven ernaar de culturele en linguïstische variëteiten zoveel mogelijk te benutten om daarmee de positie van de landen in de wereld te versterken;
- dat in het Koninkrijk de landen streven naar goed onderwijs voor ieder kind, iedere jongere en jongvolwassene.
De landen ontwikkelen hun onderwijs zoveel mogelijk naar internationale maatstaven gelet op de mondiale uitdagingen die er voor onze landen in de hedendaagse wereld zijn. Deze doelstelling ligt ten grondslag aan de samenwerking tussen de landen in het Koninkrijk en wordt vormgegeven aan de hand van de volgende bepaling: de landen in het Koninkrijk geven invulling aan de vrijwillige betrokkenheid bij elkaars onderwijs. Tegelijkertijd realiseert men zich hierbij dat voor de inwoners van Caribisch Nederland de landen Aruba, Sint Maarten en Curaçao aanvullende voorzieningen bieden.

Op Aruba, Sint Maarten en Curaçao wordt meer vervolgonderwijs aangeboden dan in Caribisch Nederland. Analoog hieraan biedt het Europese deel van het Koninkrijk op zijn beurt weer aanvullende voorzieningen voor het Caribische deel van het Koninkrijk.

Gelet op de aantallen scholieren en studenten op Curaçao, Aruba en Sint Maarten zal het niet mogelijk zijn er voor te zorgen dat iedere opleiding die een scholier of student wil volgen, in één van die landen wordt aangeboden. Het onderwijsaanbod van andere landen in of buiten het Koninkrijk biedt een aanvullende voorziening voor die scholieren of studenten. Dit maakt dat de facto sprake is en blijft van één onderwijsruimte binnen het Koninkrijk.

De landen in het Koninkrijk plegen de benodigde inzet om ervoor te zorgen dat iedere inwoner van het Koninkrijk het onderwijspad - zonder onnodige obstakels - kan volgen dat hij of zij voor ogen heeft;

- dat cultuuroverdracht en erfgoedbehoud van groot belang zijn voor ieders betrokkenheid bij de samenleving.

Wie kennisneemt van kunst, cultureel erfgoed en media, en daarmee bewust en actief bezig is, doet mee aan de samenleving en ontwikkelt begrip voor andere normen, waarden en culturen.

De landen zien de culturele diversiteit binnen het Koninkrijk als een belangrijke stimulans voor economische groei en innovatie. De bestendiging van de koninkrijksband alsmede de diversiteit binnen het Koninkrijk maken culturele uitwisseling van belang. De onderlinge uitwisseling van cultuur en kunst kan bijdragen aan wederzijds respect en begrip voor elkaars culturele normen en waarden en wederzijdse waardering;

- dat in een kennissamenleving onderzoek en toegang tot wetenschappelijke kennis van groot belang zijn.

De wetenschap kan een grote rol spelen bij maatschappelijke vraagstukken op het terrein van jeugdbeleid, onderwijs, onderzoeksbeleid en innovatie en kan door middel van onderzoeksresultaten een belangrijke bijdrage leveren aan relevante maatschappelijke en politieke kwesties. Ook kan wetenschappelijk onderzoek economische voordelen opleveren;

- dat het stimuleren van sociale cohesie en deelname aan de samenleving van alle inwoners een taak van de overheid is.

De landen van het Koninkrijk hebben de taak om ervoor te zorgen dat iedere inwoner van het Koninkrijk in veiligheid en vrijheid kan leven. De landen van het Koninkrijk onderschrijven de uitgangspunten van het internationaal verdrag inzake burgerrechten en politieke rechten.

Besluiten:

1. Om op basis van een gelijkwaardige relatie en onderling vertrouwen, de samenwerking tussen de landen in het Koninkrijk op de beleidsterreinen onderwijs, cultuur en wetenschap een nieuwe impuls te geven.
2. Elkaar bij relevante beleidsvorming of wijzigingen in een zodanig stadium te informeren, dat de andere landen indien nodig of gewenst hierop kunnen anticiperen.
3. Te streven naar het zo goed mogelijk op elkaar afstemmen van de diverse onderwijsstelsels, waarbij rekening wordt gehouden met de specifieke regionale context en cultuur van de verschillende landen.
4. Om onderzoek te stimuleren en te faciliteren van naar voor de landen relevante maatschappelijke-, politieke- en milieuvraagstukken, hierbij rekening houdend met het gegeven dat instellingen, studenten en onderzoekers autonoom zijn in het formuleren van hun eigen visie, plannen en ambities.
5. Door de kleine schaal van de (ei)landen in het Caribisch deel van het Koninkrijk ontbreekt het regelmatig aan materiaal dat aansluit bij de Caribische context van de eilanden. In Caribisch Nederland wordt momenteel gewerkt aan een methode die geschikt zou kunnen zijn voor cultuureducatie in de Caribische context van de vier landen. Deze methode wordt ontwikkeld op initiatief van partijen in Caribisch Nederland. De 4 landen zien de voordelen in van het vergroten van de schaal door het ontwikkelen en uitwisselen van materiaal. Door de ontwikkelkosten te delen en een hogere oplage te kunnen laten drukken dalen de kosten per exemplaar aanzienlijk. En daar heeft ieder weer baat bij.
6. Om de samenwerking tussen de landen op twee niveaus vorm te geven:
 - a) Samenwerking tussen departementen
Dit protocol beoogt een kader te scheppen waarbinnen samenwerking tussen de verantwoordelijke ministeries vorm kan krijgen. Hierbij zijn verschillende mogelijkheden voor samenwerking denkbaar.
Met de hervorming van de staatkundige verhoudingen per 10 oktober 2010 is sprake van een stelsel van vier landen die alle in het Caribisch gebied liggen. Door deze hervorming is de verwevenheid toegenomen binnen het Koninkrijk en dit heeft gevolgen voor de wijze waarop de landen binnen het Koninkrijk met elkaar zullen omgaan. De landen zien zich op verschillende thema's geconfronteerd met dezelfde uitdagingen die het maken van beleid binnen een insulaire context met zich meebrengt. Graag leren de landen van elkaars ervaringen door middel van expertise - uitwisseling en daarnaast door te zoeken naar waar mogelijk gezamenlijke oplossingen. Een goede samenwerking zal leiden tot een betere beleidsaanpak en het behalen van efficiencywinst en schaalvoordelen.

b) Samenwerking tussen actoren in het maatschappelijk middenveld

Dit protocol beoogt tevens een kader te scheppen zodat professionals en actoren in het maatschappelijk middenveld hun werk kunnen doen.

Grootste succesfactor in een samenwerking is de kwaliteit, motivatie en betrokkenheid van betrokken mensen. Samenwerking is vooral mensenwerk.

De landen in het Koninkrijk hebben hierbij een faciliterende rol door obstakels uit de weg te ruimen en ruimte te scheppen voor burgers en hun maatschappelijke verbanden. De landen willen duurzame samenwerking - die meer is dan alleen liefdadigheid - tussen actoren in het maatschappelijk middenveld bevorderen.

Dit kan onder meer door faciliteiten in te richten, waarvan het maatschappelijk middenveld gebruik kan maken.

7. Dat het onderhavige protocol als intentieverklaring dient en als basis om in het volgende vierlandenoverleg te komen tot samenwerkingsafspraken tussen de landen van het Koninkrijk en daarmee de samenwerkingsafspraken uit 2012 te substitueren.

Curaçao, 8 februari 2019

De Minister van Onderwijs, Wetenschap en Duurzame Ontwikkeling, de heer A. Lampe en de Minister van Financiën, Economische Zaken en Cultuur mevrouw X. Ruiz-Maduro van Aruba,

De Minister van ~~Onderwijs~~, Wetenschap, Cultuur en Sport, mevrouw M. Alcalá- Wallé van Curaçao,

De Minister van Onderwijs, Cultuur, Jeugd en Sport, de heer W. Smith van Sint Maarten,

De Minister van ~~Onderwijs~~, Cultuur en Wetenschap, mevrouw I. van Engelshoven voor Nederland,

